

Kategorija: 3.4.3.1. Bankroto proceso esmė ir paskirtis;3.4.3.11. Kiti su bankroto procesu susiję klausimai;

Santrauka:

VSDFV prašė panaikinti įmonės kreditorių susirinkimo nutarimus įmonės bankroto procedūras vykdyti ne teismo tvarka ir bankroto administratoriumi paskirti pasiūlytą asmenį. Pirmosios instancijos teismas skundą atmetė, o apeliacinės instancijos teismas - tenkino. Suinteresuotas asmuo pateikė kasacinį skundą.

LAT konstatavo, jog aplinkybė, kad pareiškėjo (VSDFV) reikalavimas neturėtų įtakos priimtų įmonės kreditorių susirinkimo nutarimų teisėtumui, savaime negali būti priežastis, pateisinanti pareigos informuoti apie vykstantį kreditorių susirinkimą nevykdymą, nes ĮBĮ įpareigoja apie ketinimą vykdyti bankroto procedūras ne teismo tvarka raštu informuoti kiekvieną kreditorių, neatsižvelgiant į tai, kokio dydžio yra jo finansinis reikalavimas įmonei, o šiuo atveju įmonė šią pareigą pažeidė. LAT pažymėjo, kad ĮBĮ 12 str. 1 d. prasme turinių reikalavimų ar išieškojimų ne ginčo tvarka nebuvimas svarbus ne pranešimų kreditoriams išsiuntimo metu, bet kreditorių susirinkime priimant nutarimą dėl įmonės bankroto ne teismo tvarka vykdymo. Kadangi nagrinėjamu atveju kreditorių susirinkimo metu buvo vykdomas išieškojimas pagal VSDFV išduotą vykdomąjį dokumentą, apeliacinės instancijos teismas pagrįstai nurodė, kad įmonės bankrotas ne teismo tvarka pradėtas pažeidžiant imperatyviasias ĮBĮ 12 str. 1 d. nuostatas, todėl yra neteisėtas.

LAT paliko galioti apeliacinės instancijos teismo nutartį.

Civilinė byla Nr. 3K-3-302-313/2017

Teismo proceso Nr. 2-58-3-00272-2016-8

Procesinio sprendimo kategorijos: 3.4.3.1; 3.4.3.11

(S)

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2017 m. liepos 5 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Alės Bukaviniienės (pranešėja), Gražinos Davidonienės (kolegijos pirmininkas) ir Dalios Vasarienės,

teismo posėdyje kasacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal **suinteresuoto asmens uždarosios akcinės bendrovės „Industrinė artelė“** kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo 2016 m. gruodžio 14 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal pareiškėjo Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos Šiaulių skyriaus skundą suinteresuotam asmeniui bankrutuojančiai uždarajai akcinei bendrovei „Industrinė artelė“ **dėl kreditorių susirinkimo nutarimų panaikinimo, suinteresuotas asmuo Šiaulių apskrities valstybinė mokesčių inspekcija.**

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė :

I. Ginčo esmė

1. Kasacinėje byloje sprendžiama dėl materialiosios teisės normų, reglamentuojančių sąlygas vykdyti įmonės bankrotą ne teismo tvarka, aiškinimo ir taikymo.

2. Pareiškėjas Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos Šiaulių skyrius (toliau – VSDFV Šiaulių skyrius) prašė panaikinti 2016 m. liepos 29 d. įvykusio UAB „Industrinė artelė“ kreditorių susirinkimo nutarimus UAB „Industrinė artelė“ bankroto procedūras vykdyti ne teismo tvarka, bankroto administratoriumi paskirti Rimvydą Norkų.

3. Pareiškėjas nurodė, kad 2016 m. rugpjūčio 1 d. VSDFV Šiaulių skyrius, kaip UAB „Industrinė artelė“ kreditorius, gavo pranešimą apie 2016 m. liepos 29 d. 9 val. šaukiamą UAB „Industrinė artelė“ kreditorių susirinkimą dėl bankroto procedūrų ne teismo tvarka pradėjimo ir bankroto administratoriaus paskyrimo, t. y. pranešimas gautas po to, kai įvyko susirinkimas. Kreipusis į UAB „Industrinė artelė“ dėl pranešimo išsiuntimo, įmonė pateikė pašto siuntos kopiją, iš kurios matyti, kad pranešimas apie kreditorių susirinkimą buvo išsiųstas ne VSDFV Šiaulių skyriui, kuris vykdo šios draudėjos apskaitą bei atlieka visą įmonės administravimą, o į Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybą (toliau – VSDFV) – ši draudėjai yra tik institucija, kuriai galima

teikti skundus, prašymus, bet ji nevykdo įmonės administravimo. Taip VSDFV Šiaulių skyrius prarado teisę dalyvauti kreditorių susirinkime ir balsuoti, o tai šiuo metu Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymo (toliau – *ĮBĮ*) nuostatų pažeidimas.

4. Pareiškėjas taip pat nurodė, kad Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo (toliau – *VSDĮ*) 9 straipsnio 2 dalyje nustatyta, jog priskaičiuotas socialinio draudimo įmokas draudėjas sumoka ne vėliau kaip iki kito mėnesio 15 dienos. UAB „Industrinė artelė“ už 2016 m. birželio mėnesį priskaičiuotas valstybinio socialinio draudimo įmokas turėjo sumokėti iki liepos 15 d. Nesumokėjus įmokų, jų priverstinis išieškojimas buvo vykdomas pagal VSDFV Šiaulių skyriaus pateiktus vykdomuosius dokumentus nukreipiant išieškojimą mokėjimo nurodymais į UAB „Industrinė artelė“ sąskaitas bankuose. 2016 m. liepos 21 d. buvo pateiktas 3045,77 Eur mokėjimo nurodymas. 2016 m. liepos 22 d. pagal mokėjimo nurodymą buvo padengta 35,49 Eur, todėl likusi skola, kuri kreditorių nutarimų priėmimo dieną buvo išieškoma pagal vykdomuosius dokumentus – mokėjimo nurodymus, buvo 3010,28 Eur. Ši aplinkybė atitinka *ĮBĮ* 12 straipsnio 1 dalies nuostatas, draudžiančias pradėti bankroto procedūrą ne teismo tvarka.

II. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų esmė

5. Šiaulių apygardos teismas 2016 m. rugsėjo 22 d. nutartimi atmetė pareiškėjo VSDFV Šiaulių skyriaus skundą.

6. Teismas nustatė, kad 2016 m. liepos 29 d. įvyko UAB „Industrinė artelė“ kreditorių susirinkimas, kurio metu buvo sprendžiami klausimai dėl bankroto proceso ne teismo tvarka taikymo įmonei bei administratoriaus paskyrimo. 2016 m. liepos 18 d. VSDFV (adresu: Vilnius, *Konstitucijos* pr. 12) bei kitiems kreditoriams buvo išsiųstas pranešimas apie susirinkimą; VSDFV šis pranešimas įteiktas 2016 m. liepos 21 d. VSDFV Šiaulių skyrius pranešimą apie šaukiamą UAB „Industrinė artelė“ kreditorių susirinkimą gavo 2016 m. rugpjūčio 1 d. UAB „Industrinė artelė“ kreditorių susirinkime dalyvavo viena kreditorė UAB „Festo“, susirinkimo dieną turėjusi 31 891,34 Eur reikalavimą. Iki susirinkimo buvo gauti 24 kreditorių pasirašyti balsavimo raštu biuleteniai, bendra šių kreditorių finansinių reikalavimų suma susirinkimo dieną sudarė 208 029,31 Eur.

7. Teismas konstatavo, kad suinteresuotas asmuo UAB „Industrinė artelė“ pranešimą apie rengiamą kreditorių susirinkimą pareiškėjui VSDFV Šiaulių skyriui išsiuntė netiksliu adresu, tačiau VSDFV, kuriai pareiškėjas pavaldus, turėjo pareigą nedelsdama informuoti pareiškėją apie gautą pranešimą. Teismas taip pat atsižvelgė į tai, kad pareiškėjo turimas finansinio reikalavimo procentas ir balsų skaičius nebūtų daręs įtakos kreditorių susirinkimo nutarimų priėmimo rezultatui. Teismas nurodė, kad UAB „Industrinė artelė“ už 2016 m. birželio mėnesį priskaičiuotas valstybinio socialinio draudimo įmokas turėjo sumokėti iki liepos 15 d., tačiau laiku nesumokėjo. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir *CPK*) 587, 650 straipsnių nuostatomis, teismas konstatavo, kad tik pateikus antstoliui vykdyti vykdomąjį dokumentą prasideda išieškojimo veiksmai; pažymėjo, kad VSDFV Šiaulių skyrius nepateikė įrodymų, jog mokėjimo nurodymas kaip vykdomasis dokumentas būtų pateiktas antstoliui vykdyti įstatymo nustatyta tvarka. Teismas sprendė, kad pateiktas mokėjimo nurodymas, negali būti pripažintas vykdomuoju dokumentu *CPK* 587 straipsnio 1 dalies 10 punkto prasme. Nustatęs, kad pranešimus apie šaukiamą kreditorių susirinkimą atsakovė išsiuntė tuomet, kai jokie vykdomieji dokumentai, susiję su atsakove, nebuvo vykdomi, teismas sprendė, kad nėra pagrindo panaikinti skundžiamus nutarimus.

8. Lietuvos apeliacinis teismas, išnagrinėjęs bylą pagal pareiškėjo VSDFV Šiaulių skyriaus atskirąjį skundą, 2016 m. gruodžio 14 d. nutartimi Vilniaus apygardos teismo 2016 m. rugsėjo 22 d. nutartį panaikino ir klausimą išsprendė iš esmės – skundą tenkino ir panaikino 2016 m. liepos 29 d. UAB „Industrinė artelė“ kreditorių susirinkimo nutarimus UAB „Industrinė artelė“ bankroto procedūras vykdyti ne teismo tvarka ir bankrutuojančios bendrovės bankroto administratoriumi skirti Rimvydą Norukų.

9. Kolegija prijungė prie bylos VSDFV Šiaulių skyriaus 2016 m. liepos 21 d. sprendimą dėl skolos išieškojimo iš UAB „Industrinė artelė“ priverstine tvarka. Kolegija sprendė, kad *ĮBĮ* 12 straipsnio 2 dalį sistemiskai vertinant su kitomis šio straipsnio nuostatomis, darytina išvada, jog apie siūlymą bankroto procedūras vykdyti ne teismo tvarka turi būti informuojami visi kreditoriai, nutarimo dėl bankroto procedūros vykdymo ne teismo tvarka priėmimo dieną turintys reikalavimą įmonei, t. y. net ir tokie kreditoriai, kurių mokėjimo terminai nepasibaigę. Kolegijos vertinimu, net jei VSDFV, gavusi pranešimą, turėjo pareigą apie pranešimo turinį nedelsdama informuoti VSDFV Šiaulių skyrių, pastarasis būtų turėjęs tik kelias dienas pasiruošti dalyvauti kreditorių susirinkime. Kolegija sprendė, kad informavimo apie šaukiamą kreditorių susirinkimą procedūra buvo iš esmės pažeista, nes toks trumpas terminas negali būti vertinamas kaip pakankamas ir protingas.

10. Kolegija pažymėjo, jog kreditorių lygiateisiškumo principas, be kita ko, reikalaujantis visus kreditorius tinkamai ir laiku informuoti apie šaukiamą kreditorių susirinkimą, negali būti pažeidžiamas vien dėl to, kad kreditoriaus finansinis reikalavimas įmonei skolininkei nėra didelis; atkreipė dėmesį, kad pareiškėjo ginčijamas kreditorių susirinkimas įvyko, kai iš suinteresuoto asmens UAB „Industrinė artelė“ buvo vykdomas priverstinis skolos išieškojimas. Dėl to kolegija sprendė, kad nutarimas pradėti suinteresuoto asmens bankroto procedūras

ne teismo tvarka prieštarauja *[B]* 12 straipsnio 1 dalyje įtvirtintam draudimui, todėl yra neteisėtas. Kolegija pažymėjo, kad aplinkybė, jog pranešimų apie kreditorių susirinkimą išsiuntimo metu tokie veiksmai nebuvo atliekami, teisiškai nereikšminga, nes įstatymas draudžia vykdyti įmonės bankroto procesą ne teismo tvarka, jeigu yra vykdomas priverstinis išieškojimas.

III. Kasacinio skundo ir atsiliepimo į jį teisiniai argumentai

11. Kasaciniu skundusinteresuotas asmuo UAB „Industrinė artelė“ prašo panaikinti Lietuvos apeliacinio teismo 2016 m. gruodžio 14 d. nutartį ir palikti galioti Šiaulių apygardos teismo 2016 m. rugsėjo 22 d. nutartį; priteisti bylinėjimosi išlaidų atlyginimą. Kasacinis skundas grindžiamas šiais argumentais:

1. Teismas nenagrinėjo pranešimo apie organizuojamą kreditorių susirinkimą įteikimo pareiškėjui aplinkybių. VSDFV, gavusi pranešimą apie UAB „Industrinė artelė“ kreditorių susirinkimą, nesilaikė įstatyme nustatytų terminų ir laiku nepersiuntė šios informacijos savo pavaldžiai įstaigai VSDFV Šiaulių skyriui. Teismas nepasisakė bei neanalizavo to, kad informacijos apsikeitimas tarp valstybinių įstaigų turi vykti operatyviai. VSDFV patvirtintos taisyklės nustato, kad jeigu VSDFV įstaiga negaliota spręsti prašyme išdėstytų klausimų, ji ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos persiunčia prašymą kompetentingai institucijai ir informuoja apie tai asmenį. VSDFV neatlikus pareigos laiku persiųsti informaciją, suinteresuotam asmeniui UAB „Industrinė artelė“ negali būti perkeliamos neigiamos pasekmės.

2. Teismas nevertino, ar įmonės kreditorius, gavęs pranešimą apie bankroto procedūros inicijavimą neteisimine tvarka, turi teisę pateikti vykdomąjį dokumentą ir taip tyčia užkirsti kelią įmonės bankroto procedūrai neteisiminiu būdu. Suinteresuotas asmuo patikrino informaciją, ar įmonei UAB „Industrinė artelė“ nėra iškelta bylų teismuose, ar nėra pradėtų išieškojimo procedūrų, ir tik tada išsiuntė pranešimą apie šaukiamą kreditorių susirinkimą. Pareiškėjas vykdymo veiksmus pradėjo tą pačią dieną, kai VSDFV buvo gautas suinteresuoto asmens siųstas pranešimas. Gavę pranešimus dėl susirinkimo, kreditoriai negali pradėti išieškojimo procedūrų, nes tai vertintina kaip tyčinis kenkimas įmonei ir kitiems kreditoriams. Vadovaujantis *[B]* nuostatomis, pareiškimo registruotu laišku išsiuntimo diena laikytina jo pateikimo teismui diena, todėl išieškojimo veiksmai negalėjo būti pradėti jau nuo 2016 m. liepos 18 d. (kai buvo išsiųstas pranešimas). Be to, draudimas vykdyti pasirengimą bankroto procesui ne teismo tvarka, kai teismuose yra įmonei pareikštų turtinių reikalavimų, yra taikomas tik iki pranešimų kreditoriams apie ketinimą inicijuoti įmonės bankrotą ne teismo tvarka išsiuntimo momento.

3. Teismas nevertino į bylą pateikto VSDFV Šiaulių skyriaus 2016 m. liepos 21 d. sprendimo teisėtumo. Sprendimas nėra pasirašytas direktoriaus L. S., todėl laikytinas negaliojančiu. Suinteresuotas asmuo šį dokumentą gavo tik su 2016 m. rugsėjo 27 d. atskiruoju skundu, todėl neturėjo galimybės su juo susipažinti bei jo apskųsti. Lietuvos Respublikos *viešojo administravimo įstatymo* 8 straipsnio 1 dalimi siekiama užtikrinti, kad asmeniui, dėl kurio yra priimtas atitinkamas individualus administracinis aktas, būtų žinomi šio akto priėmimo teisinis bei faktinis pagrindai, motyvai. Suinteresuotam asmeniui minėtas sprendimas nepersiųstas, todėl jo teisės buvo pažeistos.

12. VSDFV Šiaulių skyrius atsiliepimu į kasacinį skundą prašo Lietuvos apeliacinio teismo 2016 m. gruodžio 14 d. nutartį palikti nepakeistą. Atsiliepime nurodomi šie argumentai:

1. *[B]* 12 straipsnio 2 dalis imperatyviai nustato prievolę apie siūlymą bankroto procedūras vykdyti ne teismo tvarka informuoti kiekvieną kreditorių kartu nurodant kreditorių susirinkimo datą bei vietą. Pranešimas VSDFV apie 2016 m. liepos 19 d. vykiantį kreditorių susirinkimą buvo išsiųstas 2016 m. liepos 18 d., įteiktas 2016 m. liepos 21 d. Net jei VSDFV ir būtų persiuntusi pranešimą pareiškėjui, suinteresuotas asmuo nesudarė sąlygų, kad terminas pasiruošti būtų tinkamas. Minėto įstatymo 12 straipsnio prasme išieškojimas ne ginčo tvarka svarbus ne neteisminio bankroto inicijavimo momentu, t. y. pranešimų kreditoriams išsiuntimo metu, bet nutarimų dėl neteisminio bankroto paskelbimo priėmimo metu.

2. Suinteresuotas asmuo nepagrįstai teigia, kad pareiškėja, gavusi informaciją apie vykiantį kreditorių susirinkimą, piktnaudžiaudama savo teise, tyčia pradėjo vykdymo veiksmus. Visos valstybinio socialinio draudimo įmokos už apdraustuosius už praėjusį mėnesį turi būti sumokėtos iki einamojo mėnesio 15 d., laiku nesumokėjus atliekami priverstiniai veiksmai. Kadangi UAB „Industrinė artelė“ nuolat turi įsiskolinimą daugiau nei 1000 Eur, VSDFV Šiaulių skyrius priverstinio poveikio priemonę – mokėjimo nurodymą kredito įstaigai – teikė kas mėnesį nuo 2016 m. sausio mėnesio.

3. Šiaulių apygardos teismui buvo pateikti duomenys apie tai, kad 2016 m. liepos 21 d. pareiškėja per Piniginių lėšų apribojimų informacinę sistemą pateikė kredito įstaigoms mokėjimo nurodymą dėl suinteresuoto asmens UAB „Industrinė artelė“ eilinių įmokų į VSDFV biudžetą priverstinio išieškojimo.

13. Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos atsiliepimu į kasacinį skundą prašo kasacinį skundą tenkinti. Atsiliepime nurodomi šie argumentai:

1. *[B]* nuostatos nereglamentuoja, kuriam – centriniam ar teritorinio padalinio – kreditoriui valstybinio socialinio draudimo administratoriui turi būti siunčiami pranešimai. Sprendžiant bankroto ne teismo tvarka procedūros pradėjimo klausimą, kreditoriumi laikytinas bet kuris administratorius. Todėl UAB „Industrinė artelė“, išsiuntusi pranešimą apie numatomą kreditorių susirinkimą centriniam valstybinio socialinio draudimo administratoriui, tinkamai įvykdė informavimo pareigą.

2. Bankroto ne teismo tvarka procesas prasideda nuo pranešimo apie kreditorių susirinkimą išsiuntimo kreditoriui dienos, t. y. pranešimų išsiuntimo diena yra svarbiausias aspektas bankroto ne teismo tvarka procese. Tai momentas, kurio metu įmonės vadovai, savininkai įvertina įmonės finansinę padėtį, veiklos tęstinumo galimumą, atsiskaitymo su kreditoriais galimybes. *[B]* IV skyriaus nuostatos nedraudžia įmonės kreditoriams pradėti įmonei prievartinių veiksmų nuo pranešimo apie kreditorių susirinkimo šaukimą išsiuntimo dienos, todėl kreditoriaus VSDFV Šiaulių skyriaus pradėtas prievartinių veiksmų vykdymas šiuo atveju nereikšmingas.

3. Kasaciniame skunde pagrįstai nurodyta, kad VSDFV Šiaulių skyriaus sprendimas pateiktas pažeidžiant *CPK* nuostatas. Pareiškėjas turėjo pakankamai laiko pirmosios instancijos teismui pateikti minėtą sprendimą, atitinkantį įstatymo nustatytus reikalavimus. VSDFV Šiaulių skyriaus sprendimas nepasirašytas, nėra duomenų apie jo pateikimą suinteresuotam asmeniui UAB „Industrinė artelė“. Be to, *VSD/ 37* straipsnyje yra nustatytas 20 dienų nuo tos dienos, kurią asmuo sužinojo ar turėjo sužinoti apie skundžiamo sprendimo priėmimą, apskundimo terminas. Taigi įstatymu VSDFV Šiaulių skyriui teisė atlikti prievartos veiksmus turėjo atsirasti tik po 20 dienų, gavus duomenis, patvirtinančius UAB „Industrinė artelė“ sužinojimą apie sprendimo priėmimą.

Teisėjų kolegija

k o n s t a t u o j a :

IV. Kasacinio teismo argumentai ir išaiškinimai

Dėl kreditoriaus informavimo apie siūlymą pradėti įmonės bankroto procesą ne teismo tvarka tinkamumo

14. *Vadovaujantis [B] 12* straipsnio 2 dalimi, jei įmonė negali ir negalės atsiskaityti su kreditoriumi (kreditoriais), įmonės vadovas, savininkas (savininkai), numatę siekti kreditorių sutikimo, kad bankroto procesas vyktų ne teismo tvarka, siūlymą bankroto procedūras vykdyti ne teismo tvarka privalo pranešti raštu kiekvienam kreditoriui, kartu nurodydami kreditorių susirinkimo datą ir vietą. Kreditorių susirinkimas šaukiamas ne vėliau kaip per 20 dienų nuo šio straipsnio 2 dalyje nurodyto siūlymo išsiuntimo kreditoriams dienos (*[B] 12* straipsnio 3 dalis).

15. Teisėjų kolegija pažymi, kad informuoti visus kreditorius inicijuojant neteisminę bankroto procedūrą ypač svarbu, kadangi šio proceso metu bankrotas vykdomas bendru įmonės ir jos kreditorių susitarimu ir visi klausimai sprendžiami kreditorių susirinkime.

16. Kasaciniame skunde nurodoma, kad apeliacinės instancijos teismas nepagrįstai sprendė, jog apie rengiamą kreditorių susirinkimą kreditoriui VSDFV Šiaulių skyriui buvo pranešta netinkamai, dėl to suinteresuotam asmeniui UAB „Industrinė artelė“ perkeltos neigiamos šio sprendimo pasekmės.

17. Teisėjų kolegija sutinka su apeliacinės instancijos išvada, jog aplinkybė, kad pareiškėjo VSDFV Šiaulių skyriaus reikalavimas neturėtų įtakos priimtų UAB „Industrinė artelė“ kreditorių susirinkimo nutarimų teisėtumui, savaime negali būti priežastis, pateisinanti pareigos informuoti apie vykstantį kreditorių susirinkimą nevykdymą. *[B]* įpareigoja apie ketinimą vykdyti bankroto procedūras ne teismo tvarka raštu informuoti kiekvieną kreditorių, neatsižvelgiant į tai, kokio dydžio yra jo finansinis reikalavimas įmonei. Todėl nagrinėjamu atveju sprendžiamas, ar UAB „Industrinė artelė“ pažeidė *[B]* nustatytą pareigą informuoti kreditorių apie šaukiamą kreditorių susirinkimą.

18. Suinteresuotam asmeniui keliant valstybinių institucijų susižinojimo ir bendradarbiavimo klausimą, aktualus yra *Viešojo administravimo įstatymo 3* straipsnio 8 punkte įtvirtintas vieno langelio principas, kuris reiškia, kad asmeniui informacija suteikiama, prašymas, skundas ar pranešimas priimamas ir atsakymas į juos pateikiamas vienoje darbo vietoje. Prašymą, skundą ar pranešimą nagrinėja ir informaciją iš savo administracijos padalinių, pavaldžių subjektų, prireikus – ir iš kitų viešojo administravimo subjektų gauna pats prašymą, skundą ar pranešimą nagrinėjantis ir administracinį sprendimą priimantis viešojo administravimo subjektas, neįpareigodamas tai atlikti prašymą, skundą ar pranešimą padavusį asmenį.

19. Pirmosios instancijos teismas nustatė, kad pranešimai apie 2016 m. liepos 29 d. 9 val. šaukiamą UAB „Industrinė artelė“ kreditorių susirinkimą, kuriame bus sprendžiamas įmonės bankroto procedūrų ne teismo tvarka klausimas, įmonės kreditoriams buvo išsiųsti 2016 m. liepos 18 d. Nors UAB „Industrinė artelė“ kreditorius yra VSDFV Šiaulių skyrius, pranešimas apie šaukiamą kreditorių susirinkimą išsiųstas VSDFV. Byloje kilo ginčas, ar toks pranešimas laikytinas tinkamu kreditoriaus informavimu.

20. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2005 m. sausio 24 d. įsakymu Nr. A1-14 patvirtintų VSDFV nuostatų 14.1 ir 14.2 punktais, VSDFV steigia jos teritorinius skyrius bei koordinuoja ir užtikrina šių teritorinių skyrių efektyvų ir kokybišką darbą. Taigi VSDFV Šiaulių skyrius yra tiesiogiai pavaldus VSDFV. Be to, VSDFV direktoriaus 2014 m. rugsėjo 11 d. įsakymu Nr. V-555 patvirtintose Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigose taisyklėse (toliau – Taisyklės) taip pat įtvirtintas vieno langelio principas (Taisyklių 3 punktą), *inter alia* (be kita ko), įpareigojantis VSDFV administravimo įstaigą, negaliojantį spręsti prašyme išdėstytų klausimų, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo užregistravimo išsiųsti jį kompetentingai įstaigai (Taisyklių 63 punktą).

21. Byloje teismai nustatė, kad pranešimas centrinėje VSDFV buvo gautas 2016 m. liepos 21 d., todėl vėliausiai 2016 m. liepos 26 d. turėjo būti persiųstas VSDFV Šiaulių skyriui. Kadangi *JB* nenustato minimalaus termino, per kurį turi būti išsiųstas (gautas) pranešimas apie šaukiamą kreditorių susirinkimą, teisėjų kolegija, atsižvelgdama į tai, kad klausimas dėl įmonės bankroto ne teismo tvarka nereikalauja itin didelio pasiruošimo, sprendžia, kad terminas pasiruošti šio klausimo nagrinėjimui buvo pakankamas. Dėl nurodytų aplinkybių teisėjų kolegija konstatuoja, kad informavimo apie įvyksiantį kreditorių susirinkimą procedūra nebuvo pažeista.

Dėl sąlygų, draudžiančių pradėti įmonės bankroto procesą ne teismo tvarka, egzistavimo

22. *JB* 12 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad bankroto procesas gali vykti ne teismo tvarka, jeigu teismuose nėra iškelta bylų, kuriose šiai įmonei pareikšti turtiniai reikalavimai, tarp jų reikalavimai, susiję su darbo santykiais, taip pat jei iš įmonės nėra išieškoma pagal teismų ar kitų institucijų išduotus vykdomuosius dokumentus. Nurodytų sąlygų visuma leidžia daryti išvadą, jog bankroto procedūrų, vykdomų ne teismo tvarka, pagrindinis kriterijus yra ginčo tarp įmonės ir jos kreditorių nebuvimas.

23. Byloje kilo ginčas, kada prasideda bankroto ne teismo tvarka procesas ir kurioje stadijoje turėtų būti vertinama, ar įmonei nėra iškelta bylų ir ar nėra pradėta išieškojimų pagal vykdomuosius dokumentus. Kasaciniame skunde suinteresuotas asmuo UAB „Industrinė artelė“ teigia, jog vertinti, ar nėra *JB* 12 straipsnio 1 dalyje nurodytų aplinkybių, dėl kurių įmonės bankroto procesas ne teismo tvarka nėra galimas, reikia pranešimų kreditoriams išsiuntimo dieną, o po tokio pranešimo išsiuntimo pareikšti bet kokie turtiniai reikalavimai neturėtų būti vertinami.

24. Teisėjų kolegija pažymi, kad sprendžiant klausimą, nuo kurio momento prasideda įmonės bankroto procesas ne teismo tvarka, svarbu atsižvelgti į tam tikro veiksmo sukeltą pasekmę. Vertindama pranešimų kreditoriams su siūlymu bankroto procedūras vykdyti ne teismo tvarka teisinę galią, teisėjų kolegija sprendžia, jog toks veiksmas realių teisinių pasekmių nesukuria. Įstatyme nustatytas teisinis pasekmės sukeltas ne pareiškimo kreditoriams apie numatomą bankroto procesą neteismine tvarka išsiuntimas, o kreditorių susirinkimo nutarimo iškelti įmonei bankroto bylą priėmimas (*JB* 13 straipsnio 1, 4 ir 5 dalys). Dėl to teisėjų kolegija daro išvadą, kad *JB* 12 straipsnio 1 dalies prasme turtinių reikalavimų ar išieškojimų ne ginčo tvarka nebuvimas svarbus ne pranešimų kreditoriams išsiuntimo metu, bet kreditorių susirinkime priimant nutarimą dėl įmonės bankroto ne teismo tvarka vykdymo.

25. Teismai nustatė, kad 2016 m. liepos 21 d. VSDFV Šiaulių skyrius per Piniginių lėšų apribojimų informacinę sistemą pateikė kredito įstaigoms mokėjimo nurodymą dėl UAB „Industrinė artelė“ eilinių įmokų į valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetą priverstinio išieškojimo. Teisėjų kolegija pažymi, kad nurodžius priverstinai nurašyti skolininko pinigines lėšas ir disponavimo pinigėmis lėšomis apribojimus pateikus Piniginių lėšų apribojimų informacinei sistemai, laikytina, kad vykdymo procesas prasidėjo (*CPK* 587 straipsnio 10 punktą), todėl *JB* 12 straipsnio 1 dalies nuostatomis draudžiant vykdyti bankroto procesą ne teismo tvarka, jeigu iš įmonės yra išieškoma pagal teismų ar kitų institucijų išduotus vykdomuosius dokumentus, kreditoriai tokio nutarimo negalėjo priimti.

26. Kadangi nagrinėjamoje byloje nustatyta, kad buvo vykdomas išieškojimas pagal VSDFV Šiaulių skyriaus išduotą vykdomąjį dokumentą, teisėjų kolegija sprendžia, jog apeliacinės instancijos teismas pagrįstai nurodė, kad UAB „Industrinė artelė“ bankrotas ne teismo tvarka pradėtas pažeidžiant imperatyviasias *JB* 12 straipsnio 1 dalies nuostatas, todėl yra neteisėtas.

27. Kiti kasacinio skundo argumentai nesudaro *CPK* 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų, taip pat neturi teisinės reikšmės sprendžiant bylą, todėl teisėjų kolegija dėl jų nepasisako.

28. Teisėjų kolegija, remdamasi išdėstytais argumentais, konstatuoja, kad apeliacinės instancijos teismas, nors ir nepagrįstai sprendė, kad pranešimas kreditoriui buvo įteiktas netinkamai, tačiau materialiosios teisės normas, reglamentuojančias sąlygas pradėti įmonės bankroto procesą ne teismo tvarka, aiškino ir taikė tinkamai ir teisingai išsprendė ginčą. Todėl pagrindo naikinti apeliacinės instancijos teismo procesinį sprendimą nėra (*CPK* 359 straipsnio 1 dalies 1 punktą).

Dėl bylinėjimosi išlaidų

29.Kadangi suinteresuoto asmens UAB „Industrinė artelė“ kasacinis skundas atmestinas, jo turėtos bylinėjimosi išlaidos kasaciniame teisme jam neatlygintinos (CPK 93 straipsnio 1 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 359 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 362 straipsnio 1 dalimi,

n u t a r i a :

Lietuvos apeliacinio teismo 2016 m. gruodžio 14 d. nutartį palikti nepakeistą.

Ši Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis yra galutinė, neskundžiama ir įsiteisėja nuo priėmimo dienos.

Teisėjai Alė Bukavinienė

Gražina Davidonienė

Dalia Vasarienė

Paminėta tekste:**Teisės aktai:**

Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymas

9 str. Socialinio draudimo stažo nustatymas

37 str. Užimtumo tarnybos funkcijos socialinio draudimo sistemoje

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas

3 str. Viešojo administravimo principai

8 str. Viešojo administravimo subjektų administracijos struktūra

Lietuvos Respublikos Konstitucija

Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksas

93 str. Bylinėjimosi išlaidų paskirstymas

346 str. Įsiteisėjusių teismo sprendimų, nutarčių peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindai

359 str. Kasacinio teismo teisės

587 str. Vykdomieji dokumentai

650 str. Vykdomojo dokumento pateikimas vykdyti

Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymas

12 str. Pasirengimas bankroto procesui, kuris vyks ne teismo tvarka

13 str. Bankroto procesas ne teismo tvarka